

Valtuustoaloite Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto

Terveystenhuollosta kotiutumista tukevien palveluiden kehittäminen

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella vuodeosastoilla tai päivystysalueella hoidettavat potilaat ovat aiempaa iäkkäämpiä. Suuri osa iäkkäistä tarvitsee kotiin vietäviä palveluita sairaalahoidon jälkeen, jotta kotiutuminen olisi turvallista.

Nykyisellään kotiutumista tukeva kotihoiton arviointijakso voidaan aloittaa vasta, kun henkilölle on aloitettu/tehty palvelutarpeen arvio ja kotihoito pystyy vastaanottomaan uuden asiakkaan. Kotihoiton aloittaminen voi kestää viikkoja. Joensuun kantakaupungin alueella toimii erillinen kotiutustiimi, joka tukee kotiutumista terveydenhuollosta. Kotiutustiimiin asiakkaita voidaan ottaa ilman edeltävää palvelutarpeen arviota, mutta myös kotiutustiimiin on jatkuvasti useiden päivien ja välillä jopa viikkojen jono.

Terveystenhuollon yksiköissä on jatkuvasti iäkkäitä, jotka eivät enää tarvitse sairaalahoidtoa, vaan he odottavat kotihoiton alkamista. Pitkät odottamisajat kotiin vietäviin palveluihin voivat aiheuttaa laitostumista ja pysyvää toimintakyvyn laskua. Pysyvän toimintakyvyn laskun seurauksena kotona asuminen tuetustikin voi käydä mahdottomaksi. Kotiutumisen tulisi siis tapahtua viiveettä, jotta vältetään epätarkoituksen mukaista vuodeosastohoidon käyttöä ja ehkäistään raskaampiin palveluihin ajautumista.

Esimerkiksi Pohjois-Savon hyvinvointialueella on otettu käyttöön tuetun kotiutumisen palvelu. Palvelu pyritään aloittamaan vuorokauden kuluessa siitä, kun asiakkaan toimintakyky ja terveydentila mahdollistaa kotiutumisen tuettuna. Palveluun ohjaututaan suoraan terveydenhuollosta tulevan yhteydenoton perusteella. Palvelu on lyhytaikaista ja se toteutetaan asiakkaan tarpeiden mukaan. Tyypillisesti avustetaan lääkehoidossa, hoitotoimissa ja kuntoutuksessa. Lisäksi arvioidaan säännöllisesti kotiin vietävien palveluiden tarvetta ja pyydetään tarvittaessa asiakasohjauksesta palvelutarpeen arviota. Tavoitteena on, että asiakas pärjää tuetun kotiutumisen jakson jälkeen arjessa itsenäisesti.

Keskustan aluevaltuustoryhmä esittää, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella lähdetään kehittämään terveydenhuollon yksiköistä kotiutumista tukevia palveluita niin, että kotiutuminen toteutuu viiveettä ja turvallisesti silloin kun sairaalahoidon tarvetta ei enää ole. Vaikuttavuuden arvioimiseksi esitetään seurattavaksi kotiin vietävien palveluiden odottamisesta aiheutuvien vuodeosastohoitopäivien määrää sekä sairaalahoitoon palaavien asiakkaiden määrää. Kehittäminen sopii yhdistettäväksi Kotoa kotiin-projektiin.

Erik Reinikka

Aluevaltuustoryhmän puheenjohtaja